

XIMIYA PÁNIN OQITIW PROCESIN BASQARIW HÁM SHÓLKEMLESTIRIW NATIYJELILIGINE TIYKARLANGAN PEDAGOGIKALIQ TEXNOLOGIYALAR

Bazarbayeva Laylo Gulmirza qizi

Ajiniyoz Nomidagi Nukus Davlat Pedagogika Instituti

Jedellik penen rawajlanip baratirgin gárezsiz respublikamızda huqiqiy mámleket hám puxaralıq jámiyet quriw siyaqli máseleler tikkeley jaslarımızdın belsene qatnasıwına baylanisli bolmaqta. «Hár bir el, hár bir hukimet tek óziniń jer astı, jer usti baylıqları, áskeriy qariwi, óndirislik múmkinshiligi menen gána abroyli hám qúdiretli emes, al birinshi gezekte óz eliniń joqari mádeniyati, ruwxıylığı, sawatliligi sonıń nátiyjesinde joqari mazmunlılıgi menen kúshli hám qúdiretli boladı.

Ózbekstan respublikası demokratiyalıq mámleket hám puqaralıq jámiyet quriw jolin tańlağan hám ámelge asirip kelmekte. Respublikamızda ámelge asirilip atirilğan qayta qurılıstan tiykarǵı maqset hám onıń háreketlentiriwshi kúshi insan, shaxstıń hár tárepleme rawajlanıǵanlıgi hám abadanlanıǵanlıgi esaplanadı.

Mámleketimiz rawajlanıwınıń áhmiyetli shárti kadrlardı tayyarlaw diziminiń bekkem boliwi, zamanagóy ekonomika, pán, mádeniyat, texnika hám texnologiyalar tiykarında rawajlanıwi bolip esaplanadı.

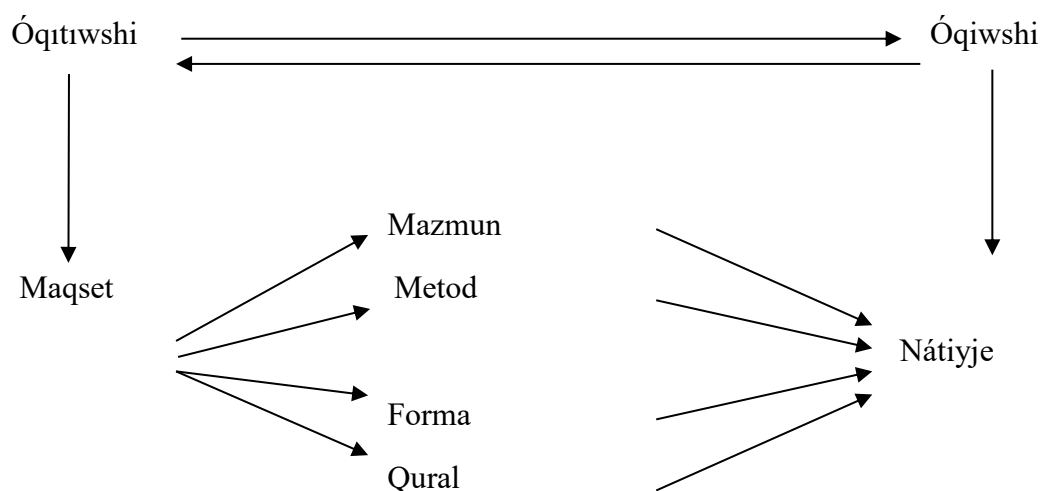
Biz elimizde jańa áwlad, jańa oy-pikir iyelerin tárbiyalawday juwapkershilikli wazıypanı orınlawda birinshi gezekte áne usı mashakatlı kásip iyelerine súyenemiz hám tayanamız, erteń orınıızǵa keletuǵın jaslardın ruwxıy dúnyasın qaliplestiriwde olardıń xızmeti qanshelli teńsiz ekenligin ózimiz anıq kóz aldımızǵa keltiremiz.

Bunday pedogogikalıq birgelik protsessi ózine tán qásiyetlerge iye bolip, olarǵa tómendegiler kiredi:

- óqiwshi- talabaniń sabaq dawamında biyfariq bólmaslıqqa, óz-betinshe pikirlew, dóretiw etiw hám izleniwge majbur etiw;
- óqiwshi-talabalardı óqiw processinde bilimge bólğan qizigiwların turaqli túrde bóliwin táminlewi;
- óqiwshi-talabalardı bilimge bolğan qizigiwin óz-betinshe túrde hár bir máselege dóretiwshi jandasqan halda kusheytiriwi;
- pedogogikalıq hám óqiwshi-talabalardıń hámıyshe birgelikteliktegi iskerligin shólkemlestiriliwi.

Pedogogik texnologiyalardıń eń tiykarǵı negizi – bul Óqıtıwshi hám óqiwshi-talabaniń belgilengen maqsetten kepilliklengen nátiyjege birgelikte erisiwleri ushin tańlangan texnologiyalarǵa baylanisli.

Pedogogikalıq texnologiya – bul jeke tártiptegi protsess bolip, óqiwshi-talabaniń ixtiyojınan kelip shıqqan halda bir maqsetke baǵdarlangan, aldından proektlestirilgen hám kepilliklangan nátiyje beriwige qaratılğan pedogogikalıq protsess.

Joqaridaǵı sizilmadan kórinip turıpdı, maqsetti ámelge asıwı hám kepillengen nátiyjege erisiw, hám oqıtıwshi hám óqıwshiniń birgeliktegi iskerligi hámde olar qoyǵan maqset, tanlaǵan mazmun, metod, forma, quralǵa, yaǵniy texnologiyaǵa baylanisli.

Óqıtıwshi tárepinen hár bir sabaqtı jeke jaǵdayda qarap biliw hám oni túsinek etiw ushin bólajaq sabaq protsessin proektlestirip aliw gerek. Bunda Óqıtıwshiǵa ol tárepinen bólajaq sabaqtıń texnologik kartasin dúzip aliwi úlken áhmiyetke iye.

Sabaqtıń texnologik kartasin qay kóriniste yamasa formada dúziw, Óqıtıwshiniń tájriybesi, qoyǵan maqseti hám ixtiyoriga baylanisli. Texnologik karta qanday dúzilgen bólmasin, onda sabaq protsessi ayqın kóringen bóliwi hámde anıq belgilengen maqset, wazıypa hám kepillengen nátiyje, sabaq processin shólkemlestiriwdiń texnologiyasi tóliq óz kórinisin tapqan bóliwi gerek.

Oqıtıwshınıń keń qamtılǵan jantasıwın qollaw arqalı aktiv oqıtıw usılların, aktiv dóretiwshilik tárizde birlestiriwi múmkin hám buniń nátiyjesinde eń joqarı nátiyelililikke jol ashıp beriledi.

Interaktiv sabaq dúzilisi:

1-basqısh. Dıqqattı jámlew - bul temanı úyreniwge qızıǵıwshılıq oyatıw.

2-basqısh. Tema hám wazıypalardı járiyalaw - oqıwshılardıń óz xızmetleri nátiyjesinde sabaqtı túsiniwlerin támiyinlew hám soǵan erisiw gerek.

3-basqısh. Kerekli maǵlıwmatlardı alıw - wazıypanı orınlaw ushın studentlerge tarqatpa materiallar tarqatıw.

4-basqısh. Interaktiv wazıypa - materialdıń ámeliy assimilyaciyası

5-basqish. Materiallardı bekkemlew ushın talqılaw – Interaktiv tálimnen paydalanıwdı talap etedi.

Interaktiv sabaq dúzilisine mısál retinde bul texnikalıq sabaqtın basında oqıwshılar menen birgelikte "shamalar" sıyaqlı interaktiv tálim alıw, didaktik maqsetlerden paydalanıw múmkin. Studentler oqıtıwshıǵa xabar berip, ózleriniń temaların usınadı.

Juwmaqlap aytqanda ximiya sabaǵında jańa pedagogikalıq texnologiyanı qollanıw oqıwshılarda jańa túsiniń hám kónlikpelerdi qalıplestiriwde úlken áhmiyetke iye.

Foydalanılǵan adabiyotlar

1. Mirziyoyev SH.M."Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz" Toshkent. O'zbekiston .2017
2. OmonovH.T. Kimyo ta'limining falsafiy pedagogikasoslari va uni takomillashtirish masalalari: Ped.fan.dokt. dis. -Toshkent: 1995.
3. Tojimuhamedov H., Eshchanov E, Abdushukurov A. Organik kimyodan testlar.- Toshkent: o'qituvchi, 2000.
4. Fayazov J. Maktabda ximiyaning eng muhim tushunchalarini o'rganish.- Toshkent:o'qituvchi, 1984.
5. Ibragimova G.T., Axmedov Q. Umumiy ximiyani mustaqil o'rganish. Toshkent-O'qituvchi, 1993.